

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE

15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

TURKIJE

BEIJRUTH, den 11 Mei. Er hebben te Tripoli nieuwe wanorden plaats gevonden. De bevolking is tegen de regering in opstand gekomen. De gouverneur deed de Albanische troepen op de bevolking vuren, maar zij werden na eene schermutseling op de vlucht gedreven en kwamen alhier eene schuilplaats zoeken, alwaar zij als naar gewoonte duizenderlei kwellingen en verdrukkingen uitoefenen. Zij hebben onlangs in de nabijheid der stad eenen Europeaan vermoord en eenige hier te lande gevestigde Grieken zwaar gewond. In weerwil van alle vertoogen werden zij niet gestraft. Te Aleppo hebben dezelfde wanorden plaats en de regering is zonder kracht. Er bestaat geene veiligheid, noch binnen noch buiten de stad; de vrouwen worden op klaar lichten dag beleedigd. De Arabieren, welke onlangs de karavane van Damascus geplunderd hebben, komen de geroofde goederen hier te koop bieden.

-- ALEXANDRIE, den 16 Mei. Mehemed Ali is voortdurend hier en Ibrahim Pacha is voornemens onze zeebadens te gebruiken. Met den handel gaat het slecht; de lage prijzen in Europa belemmeren den verkoop der Egyptische producten. De nieuwe bank schijnt geen langdurig bestaan te voorspellen, indien de onder-Koning haar niet op nieuw voorregten toestaat. De Oostenrijksche Consul-Generaal heeft bewerkt, dat de gouden stukken van negen piasters, die met het einde van April buiten koers zouden komen, ook voor het vervolg in omloop zullen kunnen blijven.

RUSLAND.

Van de Poolse grenzen meldt men onder dagteekening van 30 Mei:

» Te Warschau is uit St. Petersburg de tijding ontvangen, dat de Keizer stellig nog in dezen zomer de Poolse hoofdstad zal bezoeken. Z. M. is voornemens verscheiden weken in Polen te verblijven, waaruit men opmaakt, dat alsdan gelijktijdig de ontworpen hervormingen in het binnenlandsch beheer zullen worden ingevoerd.

DUITSCHLAND.

Een Duitsch dagblad, hetwelk geacht wordt niet zelden mededeelingen van hooger hand te ontvangen, behelst het volgende artikel:

» De Duitse bondsflag, gelijk die ontworpen is, zal geel, zwart en rood zijn, met het ijzeren kruis in het midden, waarboven de Rijks adelaar, die in den eenen klaauw een zwaard, in den anderen een bundel pijlen houdt. Inderdaad zou men moeilijk een meer gepast zinsbeeld voor de nieuwe Duitse scheepvaarts-acte kunnen bedenken. De dubbele arcnd, het ijzeren kruis en de bundel pijlen stellen voor: het oude keizerrijk, den bevrijdingsoorlog, en de onwankelbare eenheid der Duitse stammen. Op deze roemrijke herinnering en gedenkwaardige daadzaken berust ook het palladium van de Duitse scheepvaart en den Duitse handel. Het buitenland dat tot

duistere genigd was om de balzerquijst, als den twistappel der Duitse eenheid te beschouwen, omdat men daaraan steeds het denkbeeld eener suprematie van Pruisen wilde hechten, zal thans den geest van het tolverbond leeren kennen. Het is voorzeker van hoog belang, dat hetzelfde eene algemeene vereeniging worde; maar de staten welke reeds daaraan deelnemen, ontveinen zich geenszins; dat het voor eenige andere onmogelijk is, om zich reeds nu dadelijk daaraan aan te sluiten. Bij al dien nu Pruisen de bedoeling had, om door middel van het tolverbond bijzondere staatkundige oogmerken te bereiken, dan zou het zich voorzeker tegen eene vereeniging verzetten, die de staatkundige beteekenis het werk van Pruisen (het tolverbond) in zoo ver overtreft, als zij alle Duitse Staten zal omvatten en ten aanzien van het buitenland vrij wat krachtiger zal werken, dan het tarief. Maar Pruisen is overtuigd van het belang eener Duitse scheepvaarts-acte voor den Duitse handel, en dit is voor die mogendheid reden genoeg om zich niet het door de Hanze-steden geopperde en door Oostenrijk krachtig ondersteunde plan opregtelijk te vereenigen. Haren steun zal de Duitse scheepvaart altijd in de twee groote mogendheden moeten zoeken, en ten deze heeft Oostenrijk te grooter gewicht, omdat het reeds in het bezit eener oorlogs-marine is; indien nu Pruisen in weerwil daarvan en niettegenstaande het alleen aan de tolvereeniging ten middelpunt verstrekt, op dusdanige wijze handelt, dan is zulks een duidelijk bewijs van deszelfs voornemen, om de onlangs in de Pruisische Staats Courant gegevene verklaringen, omtrent de staatkunde van Pruisen waarachtig in praktijk te brengen. Mogten nu ook de Staten, die zich aan het tolverbond nog niet hebben aangesloten, het gegeven voorbeeld volgen en vooral bij de behartiging hunner bijzondere belangen niet geheel en al het algemeene nationale belang uit het oog verliezen.

ENGELAND.

LONDEN 10 Junij. Het Lagerhuis mag gerekend worden zijne werkzaamheden eerst gisteren hervat te hebben, dewijl den vorigen dag het vereischte aantal leden niet tegenwoordig was. De zitting van gisteren is in meer dan één opzigt niet onbelangrijk geweest.

Na den aanvang is, gelijk ook in het Hoogerhuis, eene boodschap der Koningin gelezen, om van het voorgenomen huwelijk tusschen prinses Augusta van Cambridge en den Erfgrootheer van Mecklenburg Strelitz kennis te geven, en de gelden voor een huwelijks-uitzet aan die Prinses aan te vragen. De heer Hume kondigde daarop zijn voornemen aan, eerlang de motie te doen om het huis tot de verklaring te brengen, dat het uitbetalen van een jaargeld aan een onafhankelijk buitenlandse Vorst onregtvaardig was, en derhalve dat van een en twintigduizend ponden sterling aan den Koning van Hannover niet langer betaald moest worden. Velen vonden deze aankondiging thans te onkiescher, nu gemelde Vorst juist op dienzelfden dag in het

Hoogerhuis stelling genomen had, dat het Rijk afgelegd had.

-- De Oppositiebladen betoonen zich verwonderd over de ergernis, welke de aankondigde motie van den Heer Hume bij die der Behoudende Partij heeft verwekt. Niets is natuurlijker, beweren eerstgenoemde bladen, dan dat de Hertog van Cumberland, nu hij aan zijnen tegenwoordigen rang geëvenredigde inkomsten heeft, niet langer aanspraak kan maken op een beduidend jaargeld uit de opbrengsten van engelsche onderdanen, hetwelk hem als zoon van den voormaligen Koning van Engeland was toegestaan, tijdens hij geene andere vorstelijke middelen bezat. Op vrij onerbiedigen toon geven die bladen verder te kennen dat, indien zoodanige motie, tijdens zijn verblijf in Engeland, Z. M. onaangenaam is, hij, wat hem betreft, gerustelijk weder naar zijn eigen Rijk mag vertrekken.

-- O'Connell heeft den 6 dezer, in eene te Dublin gehouden vergadering der associatie tot herroeping der Unie, een adres aan het volk van Ierland voorgelezen, waarin de bedoelingen der zogenaamde Repealers en de beweegredenen daartoe worden ontwikkeld. Wat men hoofdzakelijk verlangt is de herstelling van een afzonderlijk en plaatselijk Iersch Parlement, en de herstelling van de onafhankelijkheid der regterlijke magt in Ierland. Om zoodanig parlement aan de tegenwoordige behoefte te doen beantwoorden, moet het kiesrecht aanmerkelijk uitgebreid en de stemming bij balotage ingevoerd worden. Verder begeert men ook de betrekkingen tusschen landheeren en pachters beduidend gewijzigd te zien.

-- Te Gloucester is een ambtenaar bij de in- en uitgaande regten in hechtenis genomen, die aan den Minister Graham eenen brief gerigt had, in welken hij aanbod, tegen belooning, den Heer D. O'Connell het leven te benemen, met bedreiging tegen den Minister zelve, in geval hij dit aanbod van de hand mocht wijzen.

-- Onder voorzitting van den Heer O'Connor hebben ongeveer vijfduizend menschen te Manchester, in eene publieke vergadering, zich verbonden de pogingen hunner Iersche broeders, tot herroeping van de Unie, zoo veel in hun vermogen is te helpen bevorderen.

SPANJE.

Men schrijft uit Madrid 4 Junij: De tegenstrijdigste geruchten loopen door de stad. Men zegt dat het gouvernement de aanval ontvangen heeft dat er te Sarragossa, Plasencia en Tortosa bewegingen zijn uitgebarsten; men zegt er bij dat de generaal Seoane genoodzaakt zijn Sarragossa te verlaten. Men moet echter niet uit het oog verliezen dat de geruchten der *Puerto del Sol* geene artikelen zijn, welke alle verdienen.

-- Volgens bijzondere tijdingen uit Girona door de Presse medegedeeld, hebben de Spanjaards te Barcelona ongeregeldeheden plaats gehad. Deze ongeregeldeheden werden nog heviger door de

genwoordigheid van Zurbano. Men schreeuwde in de straten: Sterve Zurbano! en de heethoofden hadden reeds het verblijf van den generaal omsien geld.

Zurbano heeft zich niet kunnen redden, dan door Barcelona te verlaten, te midden van een detachement cavalerie dat hem beschermde.

De gisting der bevolking was zoo hoog geklommen, dat de kapitein generaal Cortinez zich in de noodzakelijkheid gevoelde om de krijgswet af te kondigen. Op deze tijding verminderde de beweging, de stedelijke overheid stelde zich tusschen de bevolking en den kapitein-generaal, en dezedan staat van beleg ingetrokken hebbende, kwam alles weder tot orde terug.

FRANKRIJK

PARIS 11 Junij. De Minister van Financien heeft eene maatregel genomen, die het kenmerk draagt van de zorg des Gouvernements voor de ongelukkige bewoners van het Eiland Guadeloupe. Het plan om de huizen van steen gebouwd, op eenen grond die zoo zeer aan aardbeving onderhevig is, door ijzeren woningen te doen vervangen, zal ten uitvoer gebragt worden. Op aanvraag van de gedelegeerde van het Eiland Guadeloupe, heeft de Minister van financiën de grenzen van eene vroegere ordonnantie, die reeds de vrije invoer van vreemd ijzer om gegalvaniseerd te worden, onder bedinging dat hetzelfde weder uitgevoerd wordt, uitgebreid. Door een nieuw besluit is vastgesteld dat ditzelfde ijzer en platen, na dat zij gegalvaniseerd zijn, in de havens van Guadeloupe ingevoerd zullen kunnen worden, met betaling van slechts $\frac{1}{2}$ der inkomende Regten.

Het is bekend dat een van de grootste hinderenissen voor het gebruik van ijzer tot aan de lucht en aan de vochtigheid blootgestelde werken, het spoedige roesten (oxidation) van dit metaal is, en dat het gegalvaniseerde ijzer niet roesten kan.

Wij hebben brieven van Montevideo van den 27 Maart. Deze brief bevat in het kort de ware toestand van de Stad op dien datum:

« Alles was in verwarring in de stad, die van nabij bedreigd is, men zag het vuren der troepen van Buenos Ayres uit de toppen der masten. De Franschen die zich daar bevonden waren in eene beklagenswaardige toestand, eenige hadden de wapens opgenomen, andere waren zonder werk, zijn genoodzaakt geworden, het voorbeeld der eerste te volgen. Den vorigen dag had er een ernstig gevecht plaats gehad, waarin een 30tal Baskiers gebleven zijn.

-- De Kamer der Afgevaardigden heeft gisteren het ontwerp van wet strekkende tot ligting van 80,000 man, en verschillende andere wetsontwerpen, die op plaatselijk belang betrekking hebben, aangenomen.

Vervolgens heeft zij zich met de Rapporten der petitien bezig gehouden.

In den loop van de Zitting heeft zich de Kamer in hare afdeelingen teruggetrokken, tot het benoemen van eene Commissie die belast zal zijn met het onderzoek van het wets ontwerp betrekkelijk de suppletoire en buitengewone credieten voor de dienstjaren van 1842 en 1843.

-- In den Franschen *Moniteur* vindt men het volgende bericht, hetwelk van den 9 Junij uit het kasteel van Neuilly, de tegenwoordige verblijfplaats van het Koninklijk gezin, is gedagteekend, en waarschijnlijk op aldaar uit eene der zeehavens ontvangene telegrafische depêches berust:

» Z. K. H. de Prins van Joinville heeft, na zijne aankomst te Rio de Janeiro, gebruik makende van de Konings toestemming, waarvan hij voorzien was, aan Z. M. den Keizer van Brazilië de hand gevraagd van H. K. H. Mevrouw de Prinses Francisca van Braganza, welk aanzoek is toegestaan. Het huwelijk is den 1sten Mei te Rio de Janeiro gevierd moeten worden. De Prins van Joinville voert de jonge Prinses met het fregat *la Belle Poule* naar Frankrijk terug. Men verwacht HH. KK. HH. in den

loop der aanstaande maand in Frankrijk. (Behier bedoelde Prinses een andere zuster van den Keizer van Brazilië, is den 2 Augustus 1824 geboren en dus bijna negentien jaren oud.)

In de kamer der afgevaardigden hield men, den 10 Junij nog bezig met het wets ontwerp tot het toestaan eener som van 5,037,000 franken voor de fransche vestingen op de Marquesas en Societeits-eilanden. De inbezitneming dier punten in Australië is door sommige leden evenzeer in het belang van de fransche scheepvaart goedgekeurd, alzij door andere wegens de groote kosten, die daardoor noodzakelijk worden gemaakt, is bestreden. De heer Gasparin, een protestantsch lid der kamer, die zich reeds vroeger, met opzigt tot de hangende vraagstukken wegens de vrije uitoefening der eredienst, zeer sterk partij voor zijn kerkgenootschap heeft gesteld, heeft thans weder met levendigheid beweerd, dat het in bezitnemen der Societeits-eilanden door de R. K. geestelijkheid was ingegeven, en wel met het doel, om de daar gevestigde Engelsch-protestantsche zendelingen te verdringen en aan de Roomsch-Katholieke de bovenhand te verschaffen. Van regeringswege heeft men daarentegen op nieuw beweerd, dat bij het met de Koningin der Societeits-eilanden gesloten verdrag de bescherming der in haar gebied gevestigde protestantsche zendelingen op den voorgrond is gesteld.

NEDERLAND,

's GRAVENHAGE den 11 Junij.

-- Bij besluit van den 8 dezer heeft Z. M. benoemd:

Tot lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toezigt in Noord-Brabant, L. J. B. van Heyst, med. chir. et art. doct. te 's Hertogenbosch, in plaats van J. W. Goyarts, heel-en-vroedmeester te 's Hertogenbosch, overleden.

Sedert gisteren, wordt alhier vrij algemeen verzekerd, dat Zijne Exc. de Minister van Financien zijn ontslag uit die betrekking aan Z. M. heeft verzocht, doch dien post tot na de behandeling der aanhangige voordragt van wet betrekkelijk de schatkistbiljetten zal blijven waarnemen. Wie in dit geval de opvolger van den heer Rochussen wezen zou is nog geheel onzeker, ofschoon reeds onderscheidene personen als zoodanig genoemd worden. Onder de geruchten dienaangaande behoort dat de heer van Hall, de tegenwoordige minister van justitie, de portefeuille van financiën bekomen zou, en dat den heer Rochussen de ambassade te Brussel zou worden opgedragen.

De Raad van Ministers heeft in de laatste dagen drukke en zeer langdurige conferentien gehouden.

-- 's GRAVENHAGE, den 12 Junij. De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn bijeengeroepen tegen Zaterdag aanstaande, den 12 dezer, om te vergaderen des namiddags ten twee uren. (*Nederlandsche Staats-Courant*)

ROTTERDAM 12 Junij. Men ziet heden een aanvang maken met het plaatsen van eene afschutting aan de Beursbrug alhier, tot het beleggen, naar vernomen wordt, van de oppervlakte dier brug met asphalt, ter voorkoming der doorwatering, aan welke de gewelven daarvan onderhevig zijn. Deze dekking zal plaats hebben met asphalt uit de mijnen van Bastennes, en geschieden onder directie van onzen landgenoot, den Heer Bidos, agent der fransche nijverheid, wien het bereids gelukt is op deze wijze een kelder aan het Westnieuwland volkomen waterdicht te maken, terwijl hij tegenwoordig ook bezig is met een plat dak, aan de Stads Herberg nabij het Pontveer, ter grootte van circa 100 nederlandsche ellen, met deze compositie te bedekken.

-- Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden is in den avond van den Gden, vergezeld van Hoogstedezelfs ordonnans-officier, den luitenant ter zee ridder van Rappard, te Vlissingen aangekomen.

Mengelwerk,

Jorstmann.

Op den 18 Maart 1796 (18 jaar der Fransche republiek) wandelden twee jongelingen langzaam onder de bogen van het Paleis Egalité, gelijk met het toen floemde. Hunne jassen, tot aan de hals geknoopt, naar het gebruik der soldaten hielden hen gemakkelijk voor officieren erkennen. Hunne eenvoudige en ernstige tenue sloot overigen alle vermoeden uit, dat zij tot dat soort va saletjonkers behoorden, welke men toen pronker noemde, en die met hunne kleine stokken in de hand, die zij onophoudelijk rondzwaaiden, langs de openbare wandelwegen huppelden, allerehande gebaren makende, om zich door de voorbijgangers te doen opmerken. Een hunner vooringenomen diepdenkend, de kin diep in den das verborgden hoed over de oogen getrokken, scheen al blikken te vermijden; de andere, meer opgeruimd, wierp begeerige oogen op de rijke schitterende winkels, hij stond stil voor de uitsluiting van de eerste kleedermakers, en zijnen makker een blaauwen breed ploojenden mantel aantoonende.

-- Ziedaar, zeide hij, eenen mantel, die op dit oogenblik goed te pas zoude komen. zou den mijnen gaarne tegen dien ruilen.

-- Ik geloof het wel, hernam de andere grinslagende, maar ik twijfel er sterk aan, of u railing den koopman evenzeer zoude toelaghen. Gij weet, dat het crediet dood is.

-- Het is waar; welnu, verwijderen wij ons want het valt pijnlijk zich het noodige te moeten ontzeggen, wanneer men hem tot schulden heeft, die zijne schuldeischers nooit een oogenblik moest laten wachten.

-- Gij spreekt van den staat, niet waar? Gij hebt gelijk. Onze achterstand is onmisbaar voor onze uitrusting. Maar wat wilt gij, het tegenwoordig niet genoeg, dat wij denzelfden offer van ons leven op het slagveld brengen, en moet nog daarenboven na de overwinning ontberingen leven... Indien ik ten mijne laarzen had... dan zou ik geduld nemen en uwen mantel.

-- Het is ongelukkig: de kleer- en schoenmakers zijn wezenlijk onhandelbaar, zij zijn niet genaken als met klinkende munt in de hand, dan nog hebt gij alle moeite, om u naauwkeurig te laten bedienen.

-- Wat wil men er van doen? Hun bespoeljk wantrouwen strekt zich tot over de bonusschatkist.

-- Dit is zeer lastig. Onze wettenmakers zou zeer wijs gehandeld hebben, indien zij voor officieren crediet hadden geopend bij de kleer- en schoenmakers, passementwerkers en de kooplieden van militaire benodigdheden. Bij gebrek dien zullen de soldaten te naauwernood klonen hebben, en de generaals zullen zonder schoenlooppen moeten.

-- Het is onverdragelijk, en ik zweer het, zal niet altijd zoo zijn.

-- Zeer goed, maar intusschen zijt gij zoo laarzen, mijn heer de generaal en chef, en onze soldaten zeggen zouden, gij loopt groot voor barrevoots te zullen moeten loopen.

-- Welke toestand!

-- Oh! indien wij te Straatsburg waren, zou ik u kunnen gerieven. Ik had daar den eerlijken laarzenmaker der wereld, maar hij is te verrijderd, en gij hebt te veel haast.

-- Wij vertrekken binnen den tijd van drie dagen... binnen drie dagen, verstaat gij de de jeugde vriend, met zijne kleine smalle stalle, met zijn bleek overpeinzend aangezigt lange platte haren, die hem van weerszijden het voorhoofd afhangen.

-- Maar, het valt mij binnen! ...

ander eensklaps uit, triumph, triumph! Jorstmann van Straatsburg heeft eenen broeder te Parijs. Spoeden wij er heen. Hij woont bij het paleis van Justitie. Ik belast mij, alles te regelen. Ik zal hem zeggen, dat zijn broeder mij voor meer dan honderd kroonen (die ik hem nog schuldig ben) crediet heeft gegeven, en dat hij niet weigeren kan eenen Generaal en Chef te dienen, zonder zich te ont-eeren. Hadt gij tien paren laarzen noodig, ik ben zeker, dat gij die hebben zoudt.

De jeugdige Generaal grimlachte twijfelender en spottender wijze, en zeide: Ik verzeker u, dat ik zooveel vertrouwen niet stel, als gij in deze poging: ik sta die overigens niet af. In alle geval vraag ik ook geen crediet, dewijl ik het regt heb *bons* op de schatkist af te geven.

-- Indien hij u kende, zou hij meer staat op uw woord maken, hernam zijn gezet.

De twee vrienden begaven zich naar het plein van het paleis van Justitie. Zij zagen weldra eenen grooten roden laars boven den winkel van Jorstmann uithangen, op welken de jeugdige Generaal geheel zijne hoop gebouwd had.

Bij hunne intrede groette hen de laarzenmaker, zijn patois van den Elzas zooveel mogelijk trachtende te verfranschen:

-- Mijne heeren, wat is or van uwe dienst? -- Goeden dag, vader Jorstmann, hoe maakt gij het? zeide diegene van beide, welke borg gesproken had voor den goeden wil en den ijver van den artist.

-- Wel, goed genoeg, mijnheer. -- En uw broeder van Straatsburg, hebt gij daar tijdingen van? -- Gij kent mijnen broeder? -- Goed, zeer goed, hij heeft nog langen tijd laarzen voor mij gemaakt.

-- Het is een knap werkmán, uw broeder, en ik ben zoo te vrede geweest over zijn werk, dat ik expres bij u kom, in de overtuiging, dat de broederschap zich ook over het handwerk zal uitstrekken. -- Gij zijt al te goed... Ach mijn broeder was een waardig man, en hij zou rijk gestorven zijn....

-- Is hij dood! hernam levendig de vrolijke spreker.

Ja, mijnheer, en in de grootste armoede. Ook gaf hij te gemakkelijk crediet; dat staalde nergens op. Hij leverde altijd zijn werk zonder ooit geld te beuren.

De twee vrienden keken elkander aan. Deze laatste woorden deden den jeugdigen generaal denken, dat de laarzenmaker niet zeer handelbaar zoude wezen, en hij bereidde zich om heen te gaan. Zijn makker, die zich met de onderhandeling belast had, wederhield hem met den arm, en tot Jorstmann het woord rigtende zeide hij:

-- Ik heb u aan mijnheer den generaal, mijnen vriend aanbevolen, die zich om mijnen wil gewaardigt u zijne gunst te verleenen. Hij staat op het punt van te vertrekken, en hij heeft verscheidene paren laarzen noodig; kunt gij hem die binnen korten tijd bezorgen?

-- Mijnheer de generaal... mijnheer de generaal, antwoordde de leverancier, verwonderd zulk een jong mensch met zulk eene verhevene waardigheid bekleed te zien, zal prompt bediend worden; ik ben ten zijnen dienste. Hij nam aanstonds een register, bestemd om den naam, de woonplaats dergenen te ontvangen, die hem met hun vertrouwen vereerden. De generaal nam eene pen, en stond gereed zijn naam te schrijven.

-- Gij zult, mijnheer Jorstmann, binnen drie dagen mij dat zes paar laarzen bezorgen, zeide hij. Ja mijnheer... ja generaal, hernam hij levendig, en ik vertrouw, dat gij te vreden zult zijn. -- Ik twijfel er niet aan.

-- Uw naam? -- de generaal Bonaparte.

-- Bo... Bo... Bonaparte, riep de eerbare laarzenmaker geheel bedaard uit, terwijl hij beide vrienden aanzag.

-- Bonaparte? ja, mijnheer Jorstmann, de generaal en chef van het leger van Italie, welken zijn vriend Leclerc, chef van de brigade van het 10. reg. jagers in uwen winkel heeft gebragt.

-- Mijnheeren, ik ben verlegen over de eer... -- Het is wel, het is wel, mijnheer Jorstmann, wees nauwkeurig, dit is alles wat ik u vraag, zeide Bonaparte.

De twee vrienden gingen heen.

-- Gij ziet wel zeide Leclerc, dat ik mij niet bedrogen had... gij zijt geslaagd... wat zijt gij gelukkig! zóó ben ik niet; ik zie, dat ik verplicht zal wezen mijnen mantel te behouden, die geheel met kogels doorboord is; ook heb ik niet gelijk gij het regt, *bons* op de staats-schatkist af te geven. Maar ik vergeet, dat men u bij den minister van oorlog wacht. Ik laat u, vaarwel.

Drie dagen daarna trad Leclerc bij den generaal binnen, en meldde de komst van den laarzenmaker. Bonaparte trad uit de kamer, waar zijn bedienende bezig was zijne koffers te pakken, en stapte Jorstmann te gemet. Hij bezag de laarzen, proes die, en paste een van hen.

-- Dat gaat goed... Ik ben over u te vrede... Ik geef u mijne kalandisie... Zij zal goed zijn, ik zweer het u, zij zal goed zijn, hernam hij, op deze woorden drukkende.

-- De koelbloedige Duitscher verstond niet... Te gelijker tijd, dat hij de bewegingen van den generaal volgde, bood hij hem onbarmhartiglijk de rekening aan.

-- Wat is dat, zeide Bonaparte. -- Het is de rekening.

-- Goed zoo... Ga zitten, mijnheer Jorstmann ik ga een *bon* op de schatkist schrijven... -- Een *bon* mompelde de laarzenmaker in kwaden luim.

-- Dat is stavengoud, zot, zeide Leclerc.

-- Ik zonde liever wat anders ontvangen... geld bij voorbeeld. Sinds de assignatien heeft heeft het papierengeld geen gang meer onder het volk. Vergeef mij, mijnheeren, maar...

-- Die *bon*, zal betaald worden, domoor. --

-- Ik vrees te wedervaren gelijk mijn broer; en hoezeer ik uit den Elzas ben, zoo ben ik evenwel zwitser op dat punt: -- geen geld, geen laarzen.

Leclerc gebelgd over die taal maakte zich gereed den wantrouwigen laarzenmaker af te rossen, toen Bonaparte hem met een teeken wederhield, en de gepaste laarzen van zich afstootende, zeide hij: mijnheer Jorstmann, ik gebruik geene menschen, die zoo weinig vertrouwen in het gouvernement stellen. Het staat u vrij kwaad van uw eigen land te denken, maar eerbiedig het onze; ga heen. Hij keerde hem den rug, den werkmán verlegen latende over zijne handelwijze.

Den 20 Maart verliet Bonaparte Parijs. Het gebrek aan geld in de schatkist was zoo groot in de republiek, dat al de pogingen van den generaal en het directorium slechts 2,000 Louis konden zamenbrengen, die men den toekomstigen keizer ter hand stelde om Italie te veroveren en zich den weg te banen tot het keizerrijk.

Den 13 September 1799 was de arme Jorstmann dol geworden. Dank de zorgen, die men aan hem besteedde werd hij genezen. Hij had vernomen, dat de generaal en chef tot eerste consul was benoemd geworden. Dezelfs verheffing had met reuzenschreden plaats. Op den 2 Augustus 1802 tot consul voor het leven benoemd, werd Bonaparte Keizer gekroond op den 2 December 1804.

Het rijtuig van den Keizer Napoleon kwam terug van de lieve vrouwe Kerk, toen op de hoogte der straat van Harlay het schot van een vuurwapen gehoord werd. De menigte drong zich naar het huis, om te vernemen, welke de oorzaak mogt zijn van zulk een onheilvoorspellend geraas op den dag van een nationaal feest. Men vernam, dat een werkmán zich voor het hoofd had geschoten. Het was Jorstmann, die spijt had den generaal en chef, thans Keizer, beleëdigd te hebben, in plaats van zijne gunst en zijne kalandisie te winnen.

Eene aide camp, die in List had inlichtingen te winnen over die ontploffing, welke ook Napoleon vernomen had, kwam hem berigt geven van hetgeen hij vernomen had.

-- «Arme Jorstmann! riep de Keizer uit, het

is niet mijne schuld. Dit is nog een slagtoffer der rampzalige denkbeelden onzer eeuw.» Zich vervolgens naar den Maarschalk van het paleis wendende: «Mijnheer vergeet niet de weduwe Jorstmann op de pensioenlijst mijner bijzondere cassette te schrijven.

Wij moeten overigens Napoleon den lof toekennen, dat hij altes aanwendde om den zelfmoord, die schandigen kanker, die de bevolkingen uitwreel, en ontmoediging en verwoesting in de steden aanrigt tegen te werken. Hij is niet kunnen slagen, omdat de godsdienst uitgedoofd, en de vertwijfeling zich onder de menigte verspreid had, maar ten minste hij beproefde het, en wij moeten hem dankbaar zijn voor zijne pogingen. Vergelijken wij nu de denkbeelden van Napoleon, met die der wetgevers van onze dagen, dan zullen wij zien, dat gene door duizend middelen werkzaam waren, om die wunde te genezen, terwijl deze dezelve slechts beschouwen als eene noodzakelijke kwaal: waarover men niet kan dan suchten. -- In welke eeuw leven wij!

(Union Suisse).

Den WelEdelen Heer Redacteur der

C. N. Stemmen te Grave...

Leur den 31 Mei 1843.

WelEdelo Heer!

Tot op dezen morgen was ik onbekend, met hetgeen de *Kerkbode* in deszelfs No. van Vrijdag 12 Mei mededeelt, aangaande het zoo diep betreutenswaardig ongeval, dat in mijne gemeente den 9 April jl. plaats had. Gezegd No. is mij door een' mijner vrienden ter hand gesteld, met het verzoek van het te lezen, omdat er iets, mijne gemeente betreffende, in voorkwam. Ik las dan ook, en vond op de laatste bladzijde het bewuste berigt, hetgeen ik niet goed eenen behoorlijken naam geven kan; het geeft mij echter aanleiding om UEd. deze letteren over te zenden, ten einde UEd met den stand van zaken bekend te doen worden, of UEd soms raadzaam oordeelt in de *C. N. Stemmen*, aan den *Kerkbode*, die door den Correspondent X misleid is, de waarheid te doen weten.

De reden, welke door den *Noord-Brabander* in der tijd was aangehaald, als de oorzaak des ongelukkigen voorvals, wordt door den Correspondent verworpen, en, zoo als hij meenen zal, wederlegd, terwijl eene andere, uit welk inzicht wil ik niet beoordeelen, wordt voorgewend. De *Noord-Brabander* stelde deze wanhopige daad voor, als het gevolg van bedervende *Roman-Lectuur*, zegt die ongenoemde Correspondent, en dit ontkent, dit wederspreekt hij: ik voor mij geloof toch, mij met de overtuiging te kunnen vleijen dat ik genoegzame nasporingen gedaan heb; en daaruit is mij gebleken, dat die jongeling sinds geruimen tijd zich gaarne aan *Roman-Lectuur* overgaf; dat hij korte dagen vóór zijnen beradelozen stap zich nog in het bezit van eenige dier boeken bevond; dat hij alstoen vier derzelve heeft verkocht aan iemand mijner gemeente, die later uit pligt-besef diezelfde werken mij ter hand gesteld heeft; zoo zoo dat zij voor het oogenblik nog bij mij zijn berustende. Of die jongeling nu nog andere dergelijke boeken gehad, of ter lezing ontvangen heeft, kan ik niet met volle zekerheid bevestigen, hoezeer ik reden genoeg hebbe, om dit te vermoeden; maar ik kan gerustelijk verklaren, dat die, welke ik thans bij mij heb, genoegzaam in staat zijn, al had hij nooit andere gelezen, om een jongeling van onzen tijd tot dergelijke stappen te vervoeeren. Waar toch eindigt, de hartstogt van een' onder den invloed van ons onderwijs-stelsel opgevooden, 19jarigen jongeling, als dezelve in plaats van bestreden en beteugeld te worden, door het lezen van onzedige schriften, in welke de vrije omgang van door dien zelfden hartstogt vervoeerde personen voorgesteld en opgesmukt wordt nog verder wordt gaande gemaakt en aangevuurd? -- En het ongelukkige meisje, waarop de *Kerkbode* vooral aitkomt; zou zij tijdens geheel de verkeerling met dien jongeling het woord *Roman* nooit

gehoord hebben? -- Zou zij er ter sluk nooit eeren ter lezing gekregen hebben? -- Ik durf niet het bevestigen, maar wél het vermoeden. Laat het echter anders zijn; zou dan die verkeering, door Romanesk voedsel onderhouden, niet zoo veel van die strokking hebben weggekregen, dat men haar ongeluk vrij aan de verderfelijke Roman-Lectuur moge toeschrijven al had zij zelve er nooit één in hare handen gehad? -- Wie dit niet toestemt, moet waarlijk niet weten, tot wat uiterste eene ontijdige en hartstogtelijke genegeheid zoo een schepsel vervoeren kan, vooral, wanneer die ongeoorloofde omgang reeds doet voorzien dat zij, die altijd den naam van eerbaar gedragen heeft, weinige maanden later de schandvlek der familie voor geheel de gemeente worden zal....

Wie de berigtgever aan den *Kerkbode* is, weet ik niet; en als hij niet een Roomsch-Catholijke van mijne gemeente is, wat ik niet vermoed, wil ik het ook liefst niet weten; die man stapelt daar in het verzinnen der onzinnige reden zoo vele zinnelooze uitdrukkingen op elkander, dat ik die niet volgen zal. O! hadden die twee jonge lieden toch gehoor gegeven aan de stem van rede, van godsdienst en plicht, hetzij die dan door mij of door de Eerw. Paters Redemptoristen van Wittem gehoord werd! Voorzeker ik had dan het ongelukkige uiteinde van twee mijner gemeenelieden niet te betreuren; twee families waren niet in rouw gedompeld; en zij beiden hadden in plaats van tot eenen waanzinnigen stap, die onherstelbaar is, vervoerd te worden, zich een eerbaar en gelukkig huwelijk bij tijd en gelegenheid kunnen be-
loven.

Doch laat mij eindigen. UEd zal genoegzaam zijn ingelicht, om bij verkiezing hiervan gebruik te maken. Ik moet UEd evenwel nog doen opmerken, dat hoezeer mijne parochianen even als ik zelf, er vurig naar wenschen, in mijne gemeente tot hiertoe noch Missie, noch Redemptoristen geweest zijn. Iets, wat ik nu te meer bejammer, omdat het geregeld bijwonen eener Missie, in deze gemeente, hun hart misschien zou genezen hebben, en hen redelijke denkbeelden doen opvatten. Dat smalen verder van den berigtgever op de vordering, van geene verkeering aan te nemen, of dezelve af te breken -- liever gezegd te onderbreken -- indien er na behoortijken tijd geen vooruitzicht op eene eerbare echtverbinding is, en dat voorgeven van »op verbeurte van toelating tot de II. Communie,» enz. zal ik liefst daar laten. Ieder zal zich kunnen afvragen: of de eerbaarheid niet ook onder de Christelijke dogmen behoort? Of gezegde maatregel aan de zedelijkheid niet zeer bevorderlijk zijn moet? en of iemand, om tot de II. Communie te worden toegelaten, niet zoo moet gesteld zijn, dat hij, benevens de andere deugden, ook die der eerbaarheid wilde bewaren, en daarom vermijden wat dezelve zou kunnen kwetsen?....

Ik sluit dan, WelEd Heer! met te zeggen, dat aan de lijen dier ongelukkigen, een graf gegeven is volgens de voorschriften der Kerk, op een niet gewijd gedeelte van ons kerkhof, dus in zekeren zin op eene verachtelijke plaats, zoo als de berigtinzender des *Kerkbodes* zegt, maar dan toch op eene plaats geëvereerdigd aan hun uiteinde. De menich ziet niet verder dan hetgeen blijkt, en in zoo verre was hun einde verachtelijk, moorddadig, verder zijn zij noch door mij, noch door een Katholijk veroordeeld, maar aan het oordeel van den Alwetende overgelaten.

Ik veroorloof UEd van dit mijn schrijven, gebruik te maken, waar UEd zal goedvinden; en betuig UEd dat ik met gevoelens van hoogachting steeds ben.

Wel Edede Heer!

Ow Ed. D. W. Dienaar,
A. VAN AKEN.

Pastoor der R. K. Gemeente te Leur.

Wij verheugen ons hartelijk over het ontvangen van den bovenaanden brief, die opnieuw de onzuivere en boosaardige bronnen leert kennen uit

welke de berigten van den *Kerkbode* opwellen! Wie het schandartikel in den *Kerkbode* gelezen heeft, zal zich moeten verwonderen over de christelijke bezadigdheid van den Pastoor der Catholijke Gemeente te Leur, wiens herderlijk gemoed door de wijze waarop een blad als de *Kerkbode* over de oorzaak van een rampzalig uiteinde van twee jeugdige leden zijner gemeente spreekt, met zoo bittere gal is gedrenkt geworden! Maar juist die toon van gematigden ernst, moet het verhaal van den *Kerkbode* in de oogen van alle weldenkenden nog verachtelijker maken. (C. N. Stem.)

Onder de inrigtingen die aan de behandeling der mismaaktheden of vergroeiingen gewijd zijn, is er geene betere dan *L'Institut Orthopédique de la Muette*. Eene zeer schoone ligging; de vereeniging van alle gezondheids bevorderende bedingen; wijze van behandeling door eene lange ondervinding gestaafd -- en de noodige middelen om de gezondheid der *Jeugdigen* te bevorderen, zijn de voordeelen die vereenigd zijn in het Etablissement gesticht, en gederigeerd door den Doktor Jules Guérin, op het kasteel de la Muette, te Passy, nabij Parijs. De voornaamste mismaaktheden die in dit Instituut behandeld worden zijn: *De vergroeiingen, stijfheids, [torticolis] kromme beenen of voeten, de mismaaktheden der knieën, der heupen, van de Borst, der armen en der handen, als ook de gebreken van geboorte en de sceelheid*, in een woord alle gebreken die de kortelings gemaakte voorschreden van de kunst gelukkigerwijze geneesbaar gemaakt hebben, door de tenonomie en de mechanische middelen. Men ontvangt personen van beiderlei geslacht.

Advertentien.

* * Heden overleed mijn teergeliefde Echtgenoot B. WILLEMSE in den Ouderdom van ruim 29 jaren na voorzien te zijn geweest van de heilige Sacramenten, mij nalatende een kindje nog te jong om haar verlies te beseffen. Allen die den braven Overledene gekend hebben, zullen in mijne diepe droefheid deelen.

De Wed. B. WILLEMSE
Geb. M. G. LAFFERTEE.

's Bosch 10 Junij 1843.

* * Degenen die genezen mogten zijn, eene **J A G T** te **P a c h t e n**, gelegen onder de gemeente *Best*, tusschen den Straatweg en de Limieten van *St. Oedenrode, Zen*, en *Liempde*, adresseeren zich aan den Eigenaar den WelEd. Heer O. O. VAN DEN BERG, Heer van *Oirschot* en *Best*.

* * En vente chez P. R. D. MULLER, Libraire à *Bois-le-Duc*:

Pantheon National, 3 volum.

Premier volume, HISTOIRE DE BELGIQUE, par Theodore Juste, deuxième édition.

Deuxième vol., LES BELGES ILLUSTRES.

Troisième vol., LA BELGIQUE MONUMENTALE, ARTISTIQUE ET PITTORESQUE.

Cette publication, remarquable par son luxe typographique, paraît toutes les semaines par livraisons. Chaque livraison se compose d'une superbe gravure exécutée par les premiers artistes et de huit pages de texte, illustrées de vignettes, fleurons et culs-de-lampes.

Chaque volume sera publié en 80 livraisons et formera un magnifique volume de sept à huit cents pages 15 cents la livraison.

(On vend séparément chaque volume sans augmentation de prix.)

GALERIE DES CONTEMPORAINS ILLUSTRES, par un homme de rien; avec une lettre-preface de M. de Chateaubriand.

Cette Galerie sera complète en 120 livraisons, formant deux magnifiques volumes grand in 80. 20 Cents la livraison.

LORD STRAFFORD, épisode du regne de Charles I. d'Angleterre, par Felix Bogaerts.

Un magnifique volume orné de 12 grandes gravures composées et dessinées par N. de Keyser, gravées sur bois par Henri Brown. 30 cents la livraison.

LUCRÈCE, tragédie en cinq actes et en vers; par M. Ponsard. Prix 20 cents.

PANTHEON CLASSIQUE et LITTÉRAIRE, 88 numéros (vendus séparément) au prix de 30 cents.

Radicale genezing DER EXTEROOGEN

DOOR

den Heer SANDER, van Parijs.

De Heer SANDER, een der voornaamste curen van onzen tijd, heeft de eer U WelEd berigten dat hij in deze stad is aangekomen is Uitvinder van een Elixer ter volkomene genezing der exteroogen, welk Elixer zoo in de D. g. b. van Parijs als in die der Departementen, den bundigsten lof is toegezwaaid.

Het is hem aangenaam U WelEd. mededeelen, dat hij door eene nieuwe wijze van bewerken in staat is exteroogen, knobbels, voet-eelt, en oogen tusschen de teenen, blaren onder de voet van den voet en in het vleesch gegroeide uit te roeijen zonder snijden, alleen door gebruik van het Elixer zijner uitvinding. De bewerking geschiedt in twee of drie minuten en brengt de minste pijn te weeg.

Zij die deze bewerking hebben ondergaan kunnen de nauwste schoeiselz zonder eenig letsel dragen en hebben de voldoening van den wortel der exteroogen te zijn bevrijd.

De Heer SANDER is in het bezit van een groot aantal Certificaten, hem in Italie, Engeland, Duitsland en Frankrijk, en nog onlangs door de voornaamste Genees- en Heelmeesters vereerd, welke attestatien hem twee, vier en zes jaren de genezing overhandigd.

Hij is iederen dag van des morgens 10 tot nauidags 4 uren te spreken, terwijl zij die ten behoeve mogten verlangen te worden behandeld, in zaam worden verzocht hem zulks wel te willen berigten, daar hij zich aldan bij H. Ed. zal voegen.

Dames kunnen des verkiezende door de Eerw. genooten van den Heer SANDER worden behandeld, welke gelijke bekwaamheid tot voornamelijke operatie bezit.

Hij is gelogeerd bij den Heer J. HILBRAND Koopman en Winkelier in de Hinthamerstraat Wijk C. No. 426 nabij de Markt te 's Bosch.

De Heer SANDER, onlangs van Dordrecht aangekomen heeft eene menigte Certificaten van Inwoners der Stad, welke met beste gevolg heeft behandeld; vercheidene andere, welke niet publicmakings hij aan den wensch der afgevergers doet, zijn mede in zijn bezit.

ZINK, BLIK, TIN, LIJM, enz.

Bij WILLEM VAN HOUTE te Rotterdam, handelaar in verschillende artikelen en Lijnsfabrikant op de zoo gunstig bekende aan de Maas, te Schoonderlo, gelegen L. J. FABRIJK, is steeds een ruime voorraad van handen van Engelsch en Luiksche ZINK, Engelsch BLIK, Frausche Lantaren-HORENS, echt Banca's Engelsch TIN, Engelsche en Hollandische LIJM; welke goederen, van beste qualiteiten, verkocht worden tot zeer billijke prijzen, volgens gedrukte Prijs-Courant, bij Uitgever dezes op franco aanvraag, voor langhebbenden te bekomen.

G r a a n m a r k t

VAN 'SHERTOGENBOSCH

van Donderdag, Vrijdag en Zaterdag den 8, 9 en 10 Junij 1843.

De aanvraag na Rogge voor de consumptie groot, doch het ter markt aangebrachte te gering om daaraan te voldoen, zoodat men tot het besteden van 25 centen, hooger prijs per mud moeten overgaan; Boekweit prijs houdend, Haver zonder aanvoer, noteren de navolgende prijzen, per Nederlandsch mud, als:

ROGGE 1e kwaliteit... f 7,00 a f 7,10

» 2e »..... - 6,75 a - 6,85

ROEKWEIT 1e »..... - 6,25 a - 6,35

» 2e »..... - 5,90 a - 6,00

Zijnde de middelprijs van de rogge, waaraan de setting van het brood op Donderdag den 8 Junij, is geschied f 6,79 De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 29½ Cents. Met pond Boter f 0,50 a f 0,60.

EINDHOVEN den 13 Junij 1843.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest

Rogge..... f 7,24.

Boekweit..... - 6,05.

Haver..... - 3,10.

Het Ned. pond Boter..... - 0,48.

De 4 » » Roggebrood.... - 0,38.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden Maandag 12 Junij 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt. 53, 1/8, 1/4, 1/2, 3/4, 5 pCt. 100
Syncl. 4½ pCt. 93; Dito 3½ pCt. 79½; Handelmaats. 136
O. I. 5 pCt. 99 Ard. 85 p. st. 18 1/4, 1/2, 3/4, 5 pCt. 28½
Port te Leip. 27 pCt. 41 1/4; Oude Russen. 106 1/2, 3/4, 5 pCt.

Ter Druk van D.A.A. DE ROOIJ, te 's Bosch.